

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۱۳۰

۱ شنبه ۲۳ تیر ماه ۱۳۳۶

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۱۰۷

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۰۷

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز پنجشنبه سیزدهم تیر ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب :

۱) تصویب صورت مجلس

۲) تقدیم دو فقره شکایت و چهار فقره سؤال بوسیله آقایان بهبهانی و قنات آبادی و هدی

۳) بیانات آقای نایب رئیس دایر بابر از تأثیر از وقوع زلزله و تلفات و خسارات آن

۴) بیانات قبل از دستور آقایان دکتر بیضا صدیقی نوری - فضائلی - استخر -

کدیور - ارباب و معاون نخست وزیر

۵) تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای مشار

۶) شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون کشور راجع بترتیب نشر آگهی های دولتی

۷) مذاکره در کلیات شور اول گزارش کمیسیون امور استخدام راجع بمعاونین دائمی وزرات خانه ها و نخست وزیر

۸) تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای دکتر پیرنیا

۹) بقیه مذاکره در کلیات گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام راجع بمعاونین دائمی وزارت خانه ها و نخست وزیر

۱۰) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای عماد تربتی

(نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل

قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان دکتر آهی -

سراج حجازی - کشکولی - حشمتی

قریشی - فضائلی - دهقان - زنگنه - خرازی
اردلان - امید سالار - خزیمه علم - اسفندیاری
بزرگ ابراهیمی - بزرگ نیا - مسعودی - سنندجی
اورنگ عامری - دکتر شاهکار - معین زاده
دکتر هدایتی - کیکاوسی - مهندس هدایت
مهندس بهبودی - ابتهاج - امامی خوئی -
صادق بوشهری - مهندس ظفر

غائبین بی اجازه - آقایان : رامبد
دکتر نفیسی - فرا گزلو - دکتر طاهری -
صراف زاده

دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه -
آقایان : دکتر سید امامی - مهندس
اردبیلی - بوربور - پرفسور اعلم - فرود -
ثقه الاسلامی - دکتر دادفر - غضنفری -
مهندس فروهر - باقر بوشهری - مهندس
فروغی - دکتر پیرنیا - مهندس شیباپی - اریه -
دادگر - ساکینیان - مسعودی - دکتر امین
صارمی - مهدوی - تیمورتاش - مهندس جفرودی

دکتر اصطلان افشار - جلیلی - سعیدی - دکتر حسن
افشار - دکتر عمید - دکتر سعید حکمت
نایب رئیس - اعتراضی بصورت جلسه
نیست؟ آقای افخمی

افخمی - بنده در جلسه گذشته نسبت
بلايه اعتبار برای ساختمان نمایندگان کمی
یکم تیر برای رادم در صورت جلسه دوم تیر
اسم بنده را نوشته خواهش میکنم بفرمائید
اصلاح کنند

نایب رئیس - بسیار خوب اصلاح میشود
در صورت مجلس دیگر نظری نیست؟ (اظهاری
نشد) تصویب صورت مجلس اعلام میشود

۲- تقدیم دو فقره شکایت
و چهار فقره سؤال
بوسیله آقایان بهبهانی
و قنات آبادی و هدی

نایب رئیس - آقای بهبهانی
بهبهانی - بنده امروز برای نطق قبل
از دستور آمدم ولی متأسفانه آقایان قبل از
بنده وقت گرفته بودند فعلا برای اینکه
تأخیری نشود دو شکایت است یکی از
شورای برزنها و یکی هم از یخچالهای طبیعی

تقدیم مقام ریاست میکنم استدعا می کنم امر
بفرمائید بکمیسیون عریض ارجاع شود

نایب رئیس - بکمیسیون ارجاع می -
شود، آقای قنات آبادی

قنات آبادی - سه سؤال است تقدیم می کنم
نایب رئیس - بجزبان گذاشته می شود

آقای هدی

هدی - سؤالی است از وزارت فرهنگ

راجع بساختن دبیرستان تقدیم می کنم

۳- بیانات آقای نایب رئیس

دایر بابر از تأثیر از وقوع

زلزله و تلفات و خسارات آن

نایب رئیس - آقایان محترم استحضار

دارند که زلزله مهیب دو روز قبل بیش از

حد تصور خانمان بر انداز بوده است جمع

زیادی از هموطنان عزیز ما دچار خشم و قهر

و غضب طبیعت شده اند عده بالغ بر چند

صد نفر با وضع بسیار اسفناکی جان سپردند

و عده بی شماری زخمی و بی خانمان و باحال

پریشان و رقت باری بانهایت درد مندی و

حرمان از زندگی درمانم عزیزان از دست

رفته خود سو گوار هستند (صحیح است)

مجلس شورای ملی از این فاجعه بزرگ

تأثرات بسیار عمیق دارد (صحیح است)

آقایان نمایندگان محترم کمال تأسف را

از این بلا ناگهانی دارند (صحیح است)

از عطفوت هم میهنان عزیز و پروری و

مراتب انسانیت مردم انتظار میرود که از

هیچ نوع کمک و معاضدت خودداری ننکرده

هر فردی بشکرانه سلامت خود با آسیب

دیدگان همراهی و محبت نماید (صحیح است)

شاید عطفوت هموطنان عزیز اندکی بآلام

آسیب دیدگان تسکین دهد (انشاءالله)

اقداماتی که تا کنون از طرف شیر و خورشید

سرخ شده قابل تقدیس و تقدیر است (صحیح

است) و از مؤسسات صلیب سرخ مؤسسه بین المللی

صلیب احمر که بی درنگ در مقام نوع پروری و

کمک بر آمده اند سیاست گذاری میشود

(صحیح است) امیدواریم دیگر چنین بیش

آمد سونئی را خداوند مقدر نفرموده باشد

(انشاءالله) و این بیش آمد هم با توجهات

مردمان خیر خواه و نوع پرور جبران گردد

کرده کارل مارکس اینطور مثلا دستور داده و امثال اینها، حالا چه ضرر دارد که در پشت تریبون گاهی هم گفته شود که خدا اینطور گفته، بیغمیر خدا اینطور فرموده عیبی که ندارد (صد درازده، بسیار هم خوبست) آقای ذوالفقاری خواهش میکنم توجه بفرمائید، توجه شما مؤثر است من شمارا بیشتر می بینم و بیشتر می خواهم متوجه باشید خاصه وقتی قرآن خوانده میشود امر هست و اذا قری القرآن فاستمعوا له و استمعوا لخواشش و گوش بدهید عرض کنم که بنده عادت دارم صیحهها (از شما چه پنهان) یکی دو صفحه قرآن می خوانم نه تنها قرآن را میخوانم بلکه مطالعه میکنم زیرا قرآن کتاب آفرینش است کتاب حکمت است کتاب فلسفه است کتاب تاریخی است بند و اندرز و نصیحت و حکمت و اخلاق است لا رطب ولا یاسر الا فی کتاب مبین هیچ تروخسکی نیست که در این سوز و جمع نشده باشد این عقیده است البته کتابی که باید بماند و بشردا کمک و هدایت کند و خانم توم که کتب باشد باید هم جامع باشد نمی شود ناقص باشد اگر این ناقص شد خاتمت محمد صلی الله علیه و آله هم ناقص است چون او مسلم خانم الانبیاء است این هم باید خانم الکتب باشد چون خانم الکتب هست هر چه در این کتاب آمده همه فلسفه است و همه حکمت است خلاصه بنده همینطور که عرض کردم در سوره انعام که یکو از سوره مفضل قرآن است و امیدوارم آقایان محترم اینقدر فراموش کار نشاندند و خوانده اند میدانند و بنده الان آن آیه سوره انعام را عرض میکنم گوش کنید . ولا تعبدوا الذین یعدون بهم بالندوة و العشی . یزیدون وجهه ما علیک من حسابهم من شیئ وما من حسابک علیهم من شیئ فطردهم فتکون من الظالمین . اجازه بدهید قیلا معنی ظاهر این آیه قرآن را بگویم کتاب بیغمیر است میگویید که کسانی که صیحه و عصر خدارا میخوانند اینها نزدیکند اینها را از خودت میبازار اینها را از خودت دور میکنی اینها صبح و شام خدا را میخوانند فقط وجهه الله یعنی فقط برای خاطر خدا نه تو اینها حساسی داری و نه آنها حساسی با تو دارند یعنی حساب آنها با من است یعنی با خدا اگر اینها را از خودت طرد کنی از ستمکاران هستی

نایب رئیس - جناب آقای استغفر از وقت جناب عالی چیزی باقی نمانده بنابراین خانم بدمید

استغفر - باز هم مطالب بنده ناتمام می ماند خوب اگر کاری ندارید که اجازه بدهید تمام کنم .

نایب رئیس - دستور آیین نامه است نمی شود خلاف آن عمل کرد اگر آقای

پردلی موافقت کنند می توانید از وقت ایشان استفاده کنید

ارباب - آقای پردلی قیلا از وقتشان به بنده داده اند .

استغفر - عرض زیادی نمیکنم تمام می کنم . بنده يك قرآن دارم که خدا نصیب همه قرآن خوانها بکند این قرآن معروف است بقرآن حسن که جد پدری بانوی محترم آقای سردار فاخر، مرحوم حاج میرزا حسن رئیس الاطباء جدمادری میرزا علی اصغر خان حکمت و پدر آقای مهذب الدوله که دو دوره اینجا وکیل بودند این مرد دوازده بزرگ از خودش باقی گذاشته که یکی این قرآن است و یکی هم فارسی نامه ناصری است که باید همه آقایان دیده باشند يك اشکاری این مرد در مورد این قرآن کرده از چهار تفسیر و چهار لغت برداشته در حاشیه قرآن از این چهار تفسیر استفاده کرده که خواننده قرآن دیگر احتیاج مراجعه نه بلغت و نه بتفسیر قرآن ندارد بنده خوشبختانه این قرآن را دارم این آیه که رسیدم بدم که شان نزولی دارد سلمان نازل شد یعنی من و ابابزر مقدار و عمار و صهیب و بلال این گداو گشته ما و اینها با هم دور دور بیغمیر نشسته بودیم يك جماعتی از اشراف وارد شدند تا وارد شدند بیغمیر اعتراض کردند اینها کیستند که اینجا نشسته اند اگر می خواهی که ما بیایم و با تو بنشینیم باید اینها از این جا بیرون بروند ما حاضر نیستیم بیایم این جا زانو بز انوی این گداها بنزیم و بنشینیم بیغمیر برای مصلحت قبول کرد گفتند باین قانع نیستیم باید يك معاهده ای بنویسیم بن ما تو که هر وقت بتو وارد میشویم آنها باید بیرون بروند بیغمیر فرمود علی بیا و کاغذ و قلمی بیاورد و دواتی بیاورد و معاهده را بنویس تا علی رفت کاغذ و قلم بدست گرفت بای نوشتن معاهده کجبرئیل نازل شد چکار میکنی؟ کجا هستی؟ بروند کم شوند این اشخاص اینها کی هستند دوروبر تو . تو برای این آمده ای که کردن کردن گفت ها را خرد کنی یا اینکه آنها را بیک نوائی و بیک جانی برسانی برای چه می خواهی که اینها را ترک کنی اگر آنها میل دارند و منت دارند که بیایند با همین ها یکجا بنشینند و هم زانو بشوند بیایند و اگر میل ندارند بروند و کم شوند و این آیه نازل شد آنروز عرض کردم که فاصله ها را باید برداریم با ملت نزدیک بشویم ملت را بخودمان نزدیک کنیم آنروز میخواستم توسل باین آیه بشویم که وقت و فرصت نشد حالا هم چون وقت باقی نیست بنده بیشتر از این عرضی ندارم (احسن)

رئیس - آقای پردلی

پردلی - آقای وزیر بهداری در جلسه

قبل فرمودند که اکیبی میفرستیم بکرمان و بلوچستان برای وا کسینه کردن ضد سل البته این بسیار عمل خوبی است نه تنها در کرمان بلکه باید در تمام خاک ایران این عمل بشود ولی به سیستان بیشتر از همه جا باید کمک بشود برای اینکه دهانش نزدیک بهم است و جمعیتش نسبت بگناکش خیلی زیاد است (دکتر شفیق امین متأسفانه سل در همه جای ایران هست) وضع هوای آنجا طوری است که در ظرف دو ساعت خاک را از شمال میبرد بجنوب و اغلب خانه ها سر پوشیده نیست مردم هم وضع بهداشتشان نسبتاً خوب نیست مراعات هم نمی کنند و گویا صدی ده سل در آنجا هست و دارد پیشرفت هم میکند سیستان با بلوچستان و کرمان هم مرز است امروز که اکیبی به بلوچستان و کرمان میرود وا کسینه میکند به سیستان هم برود برای اینکه با این جریانات معلوم نیست کسی وقت و فرصت پیدا خواهد کرد که اکیبی مستقلا برای آنجا برود نمایان روی چه اصلی است که فعلا این تصمیم گرفته شده و خیال میکنم این تصمیم جناب آقای وزیر بهداری است برای اینکه اینکارها خلاف قانون که نیست چون اگر خلاف قانون بود تا بحال يك خلاف کار مجازات میشد پس بوسیله آقای ذوالفقاری از آقای وزیر بهداری بایستی تقاضا بشود که تجدید نظری در این اراده شان بفرمایند و وجداناً این ظلم را در باره ما نکنند . راجع بکشاورزی سیستان آقایان میدانند سیستان انبار غله ایران بوده از تصدق سر کشاورزی و دزدهای آنها مردم سیستان برای اینکه بنان خودشان برسند دویست هزار نفر تا بحال از سیستان رفته اند و جلای وطن کرده اند و خیلی از این افراد جانان را هم در این راه از دست داده اند و تا بحال هم نگذاشته اند مردم برگردند آقایان این زلزله ای که شده از طرف خدا آمده این اگر هلاجی ندارد ولی این چیزها علاج دارد چرا اینها را جلو گیری نمی کنند اگر چند نفر دزد و خلافکار مجازات بشوند از این دزدبها و این زلزله هائی که از طرف ما مورین برای ما هست و این زلزله های غیر آسمانی جلو گیری خواهد شد (صحیح است) آقایان ملاحظه فرموده اند آقای نماینده سازمان برنامه با آن تشکیلاتش برای دوسال کار چهار ماهه ما را معطل میکند وزارت راه با آن هر ارضی که کردم می آید در محضر آقایان در محضر مجلس حرفهائی میزند که ملاحظه فرمودید دیگر اینکه آقایان شکایاتی رسیده تا بحال هر چه مراجعه می کنیم باین وزارتخانه ها جواب سرد داده میشود و با اصلاح رسیدگی نمی شود چون مجازاتی در بین نیست من هم مانند معطل آقای ذوالفقاری این شکایات را چکار بکنیم تکلیف چیست؟ باین وضع نمی شود کاری کردو هیچ دادو

فریاد مردم بجائی نمی رسد این است وضعیت سیستان نمی دانم آقایان جاهای دیگر چه جور است که بمرضتشان رسانیده اند از بقیه وقت بنده ۳ دقیقه آقای کدیور استفاده میکنند و اگر ماند ۳ دقیقه هم آقای کدیور - بنده از مرحمت جناب آقای پردلی که وقتشان را ببندد التفات فرمودند تشکر میکنم و در این دوسه دقیقه مزاحم آقایان برای عرض يك کار خیری میشوم و امیدوارم جناب آقای ذوالفقاری اظهار محبت خواهند فرمود توجه مخصوص می فرمایند بطوریکه آقایان محترم استحضار دارند در اوایل سال جاری راه آهن مشهد بدست مبارک اعلیحضرت همایونی و با حضور آقایان افتتاح شد در آن موقع اعلیحضرت همایونی مقرر فرمودند برای رفاهیت حال مردم و زوار وزارت راه رفاهیتی قائل شود و وسایل آسایش و راحتی مردم فراهم کند (صحیح است) اخیراً بر اثر کثرت جمعیت و مسافرتی که بطرف مشهد شروع بر رفتن و آمدن کرده اند خرید و فروش بلیط راه آهن در مشهد و در تهران اسباب زحمت شده بنحوی که بازار سیاه پیدا کرده (صحیح است) و چندین روز مردم در مشهد و در تهران برای خرید بلیط باید منتظر بمانند و در زحمت هستند در این خصوص بنده چند روز قبل یادداشتی با آقای مهندس مشایخی تسلیم کردم که یکی دوتا قطار فوق العاده تعیین کنند که مردم از این ضمیمه مخصوصاً در این ایام ماه محرم خلاص شوند و براحتی بیایند و بروند (تیمورناش - از روز شنبه اینکار می شود) و جلوی بازار سیاه را باید گرفت و از بازار سیاه جز بوسیله تهیه و زمانداختن یکی دو قطار فوق العاده با چیز دیگری نمی شود جلو گیری کرد بنده فکر نمیکنم وزارت راه شخصاً در این قسمت نظری داشته باشد ولی البته يك عده ای که بیکار هستند صبح تا شامم کیشه ها بلیط می خردند و باشخاص می فروشند تنهاره جلو گیری در این قسمت این است که چند تا قطار اضافه بکنند و رفع احتیاج مردم را بکنند بنده نظر دولت را در این مورد جلب می کنم خصوصاً در ماه محرم آقایان کمالاً استحضار دارند که زائرین زیاد رفت و آمد دارند و در شهر مشهد هم نگهداری این عده برای ده بیست روز کار مشکلی است و اگر مردم مراجعت نتوانند بکنند مسلماً موجب ناراحتی آن شهر خواهد شد امیدواریم که دولت توجه خواهد کرد بیش از این هر ضعیف ندارم (احسن)

نایب رئیس - آقای ارباب از بانی وقت آقای پردلی می توانید استفاده کنید

ارباب - بنده بعلمت کسالتی که عارض شده بود بمجلس دیر آمدم و حالاً متوجه شدم در موضوعی که میخواستم بمرض آقایان برسانم در اینجا فعلا هم يك تذکره ای داده شده و آن این است که در تمام دنباحتی در افغانستان و کشورهای مشابه آن آنقدر که ترمزد در ایران میرود در هیچیک از این کشورها نمیرود هر ماه هر روز عده زیادی نفوس بی گناه در این کشور تلف می شود هر روز ترمز کامیون میبرد و توی مغازه میرود متازم خراب میکند و در پیاده رو آدم میکشد تا اینکه بنده در جراید دیشب خواندم و خیلی متأثر شدم که يك دختر بیگانه ای هم شهید بریده شدن ترمز شده است والله بالله ترمز اینقدر نمی برد این از بی احتیاطی است بایستی يك توجه بیشتری کرد اگر دولت بعد کفایت قانون ندارد قانون بیاورد ما تصویب میکنیم (صدر زاده - قانون دارد اجرا باید بکنند) آقایان اگر دارد پس اجرا بکنند و تعقیب بکنند اینکه بنده عرض میکنم راننده ، تنها آن راننده تا کسی با کامیون نیست بنده هم راننده هستم اگر بنده هم اعمال کردم بی احتیاطی کردم باید مجازات کنند آقایان تا مجازات نباشد این تلفات روز افزون است استدعا میکنم آقای معاون برامانی نخست وزیر این موضوع را توجه کنند و يك راهی برای جلوگیری از تلفات نفوس در پیش بگیرند مسئله دیگری که همه مردم گرفتارند اختلافی است بین دادگستری و اداره آگاهی هر شب دزدی میشود و دزد های پیشینه دار هم معلوم هستند اموال مردم را هم میبرند آگاهی میگویید آنطور که من میخوانم تعقیب کند چون نماینده دادسرا دستم را گرفته و نمیکندارد من تعقیب نمیکنم نماینده دادسرا میگویید دزد را نمیگیرند يك کس دیگر را میگیرند استدعا میکنم مخصوصاً از مقام ریاست شما دارم رئیس شهربانی کفیل وزارت دادگستری دادستان و این عوامل مربوطه را در مجلس دعوت کنند و دور هم بنشینند و مطالعه کنند تکلیفی برای مردم معلوم کنند تا تقصیر را بگردن بگردانند و این سلب امنیت که بوجود آمده با امنیت تبدیل کنند دولت صالحی است مردمان یا کی در آن هستند امامت آسفانه دستگاهها هماهنگ نیستند و با هم نمی خوانند مردم در معیبه اند مبتلا هستند استدعا می بل توجه دارم (صحیح است)

نایب رئیس - آقای معاون نخست وزیر بیاناتی دارید بفرمائید

معاون نخست وزیر (ناصر ذوالفقاری) - بنده با اجازه نمایندگان محترم خواستم راجع باین حادثه تا سأسف انگیزی که اتفاق افتاده در موضوع زلزله و زلزله زدگان و کمکی که از طرف شیروخورشید سرخ و دولت شده است مختصری بمرض آقایان نمایندگان محترم برسانم اولاً خواستم عرض کنم که

این موضوع مستقیماً تحت نظر شخص آقای نخست وزیر است و هر روز خودشان شخصاً باین کار رسیدگی میکنند و دستورات لازم را صادر میفرمایند و امیدواریم که در این ۴۸ ساعت آتی عده کمهای مؤثری که خواهد شد بیایم در اینجا خدمت آقایان و بمرضشان برسانم در عرض این ۴۸ ساعته که از این حادثه گذشته در حدود دویست تن خوار و بار تهیه و فرستاده شده در حال حاضر از طرف شیروخورشید سرخ ۱۵ دستگاه آمبولانس با طبیب و دارو فرستاده شده دو سرویس بهداری مجهز ارتش فرستاده شده است و سه سرویس از طرف بیمه های اجتماعی در تمام مراکزی که این حادثه اتفاق افتاده است های امدادی گذاشته شده و خواربار فرستاده شده هم چنین مقدار هزار تن آرد که از طرف شیر و خورشید سرخ اصفهان اهدا شده بود بلافاصله از امروز شروع بعمل آنها شده است و چون زلزله برقرار نبود از دستگاه آرتش تقاضا شد و بلافاصله از امروز تعداد زیادی وسایل بی سیم در تمام نقاط زلزله زده گذاشته شده و با شیر و خورشید سرخ دائماً در تماس هستند و اطلاعات را مستقیماً بمرض جناب آقای نخست وزیر می رسانند و امیدوارم همانطور که عرض کردم کمک های بیشتری که در آتی خواهد شد بمرض آقایان برسانم (احسن)

۵ - تقدیم دو فقره سؤال بوسیله آقای مشار

نایب رئیس - آقای مشار

مشار - دو سؤال است از وزارت راه که یکی از آنها مربوط به واسطه ت راه آهن که وضع بسیار بد است تقدیم میکنم

۶ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون کشور راجع بترقیب نشر آگاهی های دولتی

نایب رئیس - مجلس وارد دستور میشود لایحه ارسالی از مجلس سناراجع به نشر آگاهی های دولتی مطرح است شور دوم لایحه است و پیشنهادها در شور دوم قابل قبول نیست بحث در کلیات هم ندارد ماده اول مطرح است

نایب رئیس - آقای معاون نخست وزیر بیاناتی دارید بفرمائید

معاون نخست وزیر (ناصر ذوالفقاری) - بنده با اجازه نمایندگان محترم خواستم راجع باین حادثه تا سأسف انگیزی که اتفاق افتاده در موضوع زلزله و زلزله زدگان و کمکی که از طرف شیروخورشید سرخ و دولت شده است مختصری بمرض آقایان نمایندگان محترم برسانم اولاً خواستم عرض کنم که

هائی که بهزینه اشخاص باید بوسیله دولت منتشر شود

نایب رئیس - آقای کدیور بفرمایند

کدیور - بنده مخالف هستم

نایب رئیس - مخالفی نیست؟

آقایانیکه با ماده اول لایحه نشر آگاهی های دولتی موافقت قیام فرمایند (اکثر بر خواستند) تصویب شد ماده دوم قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ماده دوم - دواتر و مؤسسات دولتی در شهرستانها مکلفند آگاهی های دولتی را برای اطلاع فرماندار ارسال دارند تا کمیسیونی مرکب از فرماندار - رئیس دادگستری - رئیس دارائی یا قائم مقام آنها آن قسمت از آگاهی ها که نشر آن در جراید مرکز ضروری باشد با داده کل انتشارات و تبلیغات ارسال و بقیه که باید در جراید محل درج گردد بر طبق نظر کمیسیون مزبورین روزنامه های کثیرالانتشار عملی تقسیم شود .

نایب رئیس - نسبت ماده ۲ مخالفی نیست؟ (گفته شد - خیر) آقایان موافقت قیام فرمایند (عده بیشتری برخاستند) تصویب شد ماده سوم قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ماده سوم - وزارت دادگستری مکلف است يك نسخه از آگاهی های ایتمی و دادگستری را که در مجله رسمی نیز باید درج شود برای نشر در روزنامه کثیرالانتشار مستقیماً با داده کل انتشارات و تبلیغات ارسال دارند و در شهرستانها نیز طبق ماده دوم عمل شود

نایب رئیس - نسبت ماده سوم مخالفی نیست؟ آقایانی که با ماده سوم موافقت قیام فرمایند (عده بیشتری برخاستند) تصویب شد ماده چهارم قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ماده چهارم - وزارتخانه ها اداره کل انتشارات و تبلیغات و کلیه مؤسسات بنگاه های دولتی مأمور اجرای این لایحه قانونی میباشد

نایب رئیس - نسبت ماده چهارم مخالفی نیست؟ آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در کلیات آن مخالفی نیست؟ چون کسی اجازه صحبت نخواسته رای گرفته میشود بمجموع مواد آقایانیکه با مجموع مواد این لایحه موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد چون از مجلس سنای آمده است و در شور آن هم تمام است و اصلاحاتی هم نسبت بآنچه از مجلس سنا گذشته نشده است بنابراین برای اجرا بدوات ابلاغ میشود

۷ - مذاکره در کلیات شور اول گزارش کمیسیون امیر استخدام راجع بمعاونین دائمی وزارتخانه ها و نخست وزیر

نایب رئیس - لایحه تعیین معاونین دائمی وزارتخانه ها و معاون دائمی نخست وزیر مطرح است گزارش آن قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون امیر استخدام بمجلس شورای ملی

کمیسیون امیر استخدام لایحه شماره ۵۲۹۳۵ - ۲۰۰۲۰۰۳۵ دولت راجع به مقررات تعیین معاونین دائمی وزارتخانه ها و معاون دائم نخست وزیر و حدود اختیارات آنها در جلسات عهده با حضور آقای وزیر دارائی و آقای ناصر ذوالفقاری معاون پارلمانی نخست وزیر مورد رسیدگی و بحث قرارداد داده و بالتبع به اصلاحاتی بشرح زیر تصویب و اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید

ماده ۱ - بمنظور ایجاد ثبات و دوام بیشتر در امور اداری و فراهم ساختن موجبات بررسی و تحقیق و سنجش کافی در باره مسائل مربوط بتشکلات اداری و همچنین برقرار نمودن سازمان بهتر و روش و طریق مؤثرتری در هر وزارتخانه معاون دائمی اداری برای عهده دار بودن امور و تشکیلات اداری تعیین خواهد گردید . معاون دائمی اداری برای مدت پنجسال انتخاب میشود و تجدید انتخاب وی بلا مانع است .

ماده ۲ - معاون دائمی اداری از بین طبقات ذیل با پیشنهاد وزیر و تصویب هیئت دولت انتخاب و بفرمان همایونی منصوب میشود :

الف - از بین اشخاصی که در وزارت خزانه خودست معاونت پیدا کرده اند .

ب - از بین مدیران کل هر وزارتخانه که لااقل سه سال سمت مدیر کلی و ده سال سابقه خدمت در آن وزارتخانه داشته باشند .

ج - از بین کارمندان عالی مقام دولت که لااقل ده سال سابقه خدمت در دستگاه دولت داشته که پنجسال آن در وزارتخانه مربوطه باشد .

تبصره ۱ - برای اشخاصی که دارای دیپلم علوم اداری هستند و شورای عالی فرهنگ آن را مافوق لیسانس بشناسند از نظر این ماده ۸ سال سابقه خدمت کافی است

تبصره ۲ - در انتخاب معاون دائمی اداری وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن سابقه خدمت در وزارت اقتصاد و پیشه و هنر و وزارت انحصارات و گمرکات در وزارت دارائی ملحوظ خواهد شد

ماده ۳ - معاون دائمی اداری وظائف

تراوش فکری اعضاء کمیسیون مجلس مبتنی بر لایحه دولت است اینست که آقایان در این قانون ملاحظه میفرمایند (پرفسور جمشید اعلم - همین است اینست که چیز خوبی نیست) عرض کنم بنده درست توجه کردم که بین چه مطالبی در فرمایشات آقایان مخالفت هست که بطور اختصار صریحاً جواب عرض کنم و آنچه که بنظر می رسد بعرض برسانم آقای ارباب فرمودند من اصولاً مخالف نیستم و سابق خدمتی که پیش نهاد شده است کافی نیست ممکن است ایشان پیشنهاد بفرمایند سابق خدمت و شروطش را بالاتر ببرند لایحه بر میگردد بکمیسیون و در کمیسیون در شور و ملاحظه می شود ، چون این شور اول لایحه است راجع بر جان لیسانسها فرمودند فقط گفته شده است که اگر کسی در علوم اداری تحصیلش فوق لیسانس باشد دو سال سابقه خدمت را کم کرده اند اینرا اینهم مطالعه میشود پس اینها علل موجهی برای رد این لایحه نیست نسبت بهانه شش هم فرمودند که ممکن است معاونان منویات وزیر را اجرا نکنند اینصورت باید خدمتشان عرض کنم که آفتاب آمد دلیل آفتاب ماده شش برای این تنظیم شده است که اگر معاون منویات وزیر را اجرا نکرد وزیر بتواند تغییرش بدهد (پرفسور جمشید اعلم - نمیتواند) حالا عرض میکنم آقای پرفسور مطالبی که فرمودید آنها را یادداشت کرده ام وزیر بتواند معاون اداری را تغییر بدهد آقای دکتر دافدر مطالبی فرمودند راجع بنیات در دستگاههای دولتی که بنده هیچ لزومی ندارد تکرار کنم ولی در اینجا بنده عقیده شخصی مرا عرض میکنم همکاران محترمی که در دستگاههای دولت تشریف داشته اند میدانند واقفاً سازمان اداری ماطوری است که اینقدر برای وزیر کرمین شده است که نمیرسد بکارها، دیدن يك وزیر کار مشکلی است و آدم هم اگر بتواند کار مداوم انجام بدهد نمی تواند کارش را اداره کند خلاصه باید مقدار کاری در روز باریش ته و تأمین شود که از جنبه یک نفر آدم انجامش خارج نباشد چون وزیر هم باید فلان بخورد وزیر هم باید استراحت کند وزیر هم باید موقع کارش برود سر کارش ولی اگر شما بخواهید از يك وزیر انتظار داشته باشید روزی چهار ساعت بخواهد يك روزم کم است اینکار را بکنند ولی برای روز دوم از کار میافتد در وزارتخانهها و تشکیلات ما آقایان برای این فکر بفرمایند ، روی این تز فکر بفرمایند که این تمرکز کار در این مملکت تکلیفش چیست؟ ملاحظه فرمایند هر کاری را الان میگویند که تا آقای وزیر ننویسند

تا آقای وزیر دستور ندهند انجامش ممکن نیست ، پس باید يك راه حلی برای این درست بکنید اینقدر کاریش وزیر متمرکز است که هیچ وزیری نمی تواند بگوید بهمه این کارها می رسم . آقای پرفسور اعلم ، کارهایی را میبرند توی خانه وزیر بعد از دو هفته دیگر از منزل وزیر بیرون می آید ، ملاحظه میفرمایید پس باید چاره ای اندیشید که تمرکز از بین برود (پرفسور جمشید اعلم - این نیست چاره) اگر توجه بمرض نمایند بنده عرض می کنم این عقیده شخصی من است و عرض میکنم کار يك حقیقتی دارد يك سیاستی هر کار اینطور است (صدرزاده - مکروراً الان معاون ندارند؟) دارند ولی آقای صدرزاده می دانید چه جور معاون دارند ، معاونی دارند که ثابت نیست تصمیم مخالف میل بنده مثلانی تواند بگیرد معاونی دارند که هر روز روی سندلی اش می لرزد اینچنین معاونی دارند (پرفسور اعلم - آسیرین بخورد قرص می شود) اینها چاره اندیشی نیست باید مجلس شورای ملی کردم که کار يك حقیقتی دارد و يك سیاستی در دنیا وزراء دنبال سیاست کارشان هستند اصل کار که کی رئیس راه نویسرکان باشد و کی فرض بفرمایند رئیس قندوشکر ملایر این يك کاری است که کار يك وزیر نیست این کار وزیر است انتخاب معاونین مدیران کل ، رؤسای ادارات آنهاست که در سیاست وزارتخانه مؤثرند انتخابش با وزیر است و البته در وزارت کشور بخشدار سروستان فارس کی باشد این بنظر بنده کار يك معاونی است آن چنان معاونی که اعضاء آن وزارتخانه را بشناسد معاون آنهاست که باندازه کافی نفوذ در اعضاء وزارتخانه داشته باشد (پرفسور جمشید اعلم - که پدروزی راد بیارود) نه آقای پرفسور اتفاقاً در کمیسیون آقایان اعضاء کمیسیون خیلی دقت کردند که این لایحه مخالف قانون اساسی و مسئولیت وزراء نباشد (پرفسور اعلم - این مخالف قانون اساسی است) آقای پرفسور باین سهولت نمی شود گفت که این مخالف قانون اساسی است اگر مخالف قانون بود اعضاء کمیسیون بآن رأی نمی دادند (دکتر بیضا - زیاد محکشان نکنید حالا که محکم نیست اینطور است وقتی که محکم بشوند دیگر چه جور کار می کنند) اجازه بفرمایند بنده یکی یکی جواب عرض می کنم بالاخره باید این معاون ثابت باشد که بتواند کار بکنند آقایان هر نظریاتی که دارید بفرمایند می رود در کمیسیون در آنجا باز مطالعه میشود البته تمام انتظار نداریم که این لایحه با تصویب فوری مجلس تمام بشود این البته مسئله مهمی است میفرمایند در این قانون تناقض است در حالی که هیچ تناقضی نیست اگر مسائلی لازم باشد که اضافه شود

بفرمایند اضافه کنند آقای پرفسور اعلم فرمودند یکی از تناقضات مسئله پنج سال است ولی اسم معاون را گذاشته ایم معاون دائم پنج سال خیلی هم دائم است ملاحظه بفرمایند برای آنکه شما در تمام کشور روی صندلی اش نشسته باشد (پرفسور اعلم - همین آقای دو الفقاری) چند نفر از نمایندگان - آقای انواری) این آقای دو الفقاری هم پنج سال نیست که نشسته اند اگر آقای دو الفقاری هستند چه عیب دارد یکی از آن معاونین دائم باشد فرمودند این لایحه بهرح و مرج اضافه می کند بنده حضورشان عرض می کنم هر چیز را می شود از دو جنبه نگاه کرد یکی اینطوریکه آقای پرفسور نگاه کرده اند ولی ما از نظر صلاحیت و صوابدید و انتظام کار وزارتخانهها اینرا نگاه کرده ایم و آورده ایم اینجا باینرا اگر اصلاحی لازم دارد بفرمایند و هیچ منظور نیست و امروزه وضع اجتماعات ما طوری است که ما در حقیقت چهار قوه داریم یکی قوه مقننه یکی قوه مجریه و یکی قوه قضائیه و چهارم دستگاه اداره کننده که این نویسنده نامش را بزبان انگلیسی آدنستریشن می گذارد می گوید این يك قوه چهارمی است که بوجود آمده است، منظور این نویسنده از این امر این است که حالا وضع اجتماعات ماطوریت است که دیگر قوه مجریه در حقیقت اجرا کننده قانون نیست و منظور از این مبالغه این است که وه مقننه يك کلیاتی را تصویب میسازد عمل کنیم معاون غیردائم حالا هر کسی در هر وزارتخانه ای معاون است می تواند مدام مزاحم آقای وزیر بشود و بجای اینکه باری از دوش وزیر بردارد باری بدوش می گذارد ولی اگر بخواهیم همکاری بکنیم و محبت داشته باشیم معاون دائمی بزرگ ترین بارها را از دوش وزیر بر میدارد، خلاصه بنده باین نتیجه رسیدم یکی ثابت و یکی کم کردن شارژ و بار کار وزیرهای حال هر راه حلی هست بفرمایند يك ترتیبی داده بشود که وضع مملکت از این تمرکز خارج بشود و نسبت باین لایحه که دولت آورده ما که این را خلق نکردیم مانسخته این را که دولت آورده تجزیه و تحلیل کردیم و خودمان يك طرح تازه نوشتیم آنچه که دولت نوشته اصلاحاتی کردیم آمده است بمجلس اینطور است نظر بفرمایند و اساساً این لایحه برای این بمجلس آمده که شور بشود و نظریات جدیدی که هست وارد بشود و چون این شور اولش هست و لایحه مجدداً برمی گردد بکمیسیون تقاضای کنم که پیشنهاد اصلاحی بفرمایند و با ما کمک فکری بفرمایند

فایبر رئیس - آقای دکتر رضائی
دکتر رضائی - علاقه مفرطی که سروران گرامی من باین لایحه نشان می دهند خود حاکی از این است که تا چه حد وضع اداری ما احتیاج ثبات بیشتری دارد (صحیح است) عرض میکنم که هر چه اجتماعات پیچیده تر می شوند طبیعی است که وظایف دولتها مشکل تر و پر اهمیت تر خواهد بود هر چه احتیاجات بشری بیشتر میشود و گسترده تر میشود وظایف دولتها بیشتر میشود و آنها وظیفه دارند که احتیاجات مردم را مرتفع کنند همانطوری که عرض کردم این احتیاجات زیاد شده است و در نتیجه دولتها مجبور هستند دستگاهشان را توسعه بدهند (پرفسور اعلم یعنی معاون زیاد کنند؟) هنگامی که دستگاه توسعه یافت طبیعی است که دولت و آن قوه مجریه دولت بمعنای دولت نمیتواند بشمار جز ثبات رسیدگی بکنند و در بسیاری از موارد ناگزیر است که اجرای امور را در حقیقت بدستگاه اداری واگذار کنند ، یکی از نویسندگان علوم اداری است که میگوید اصولاً امروز دیگر تفکیک قوای يك مملکت بسه قوه مقننه و مجریه و قضائیه صحیح نیست و امروزه وضع اجتماعات ما طوری است که ما در حقیقت چهار قوه داریم یکی قوه مقننه یکی قوه مجریه و یکی قوه قضائیه و چهارم دستگاه اداره کننده که این نویسنده نامش را بزبان انگلیسی آدنستریشن می گذارد می گوید این يك قوه چهارمی است که بوجود آمده است، منظور این نویسنده از این امر این است که حالا وضع اجتماعات ماطوریت است که دیگر قوه مجریه در حقیقت اجرا کننده قانون نیست و منظور از این مبالغه این است که وه مقننه يك کلیاتی را تصویب میسازد عمل کنیم معاون غیردائم حالا هر کسی در هر وزارتخانه ای معاون است می تواند مدام مزاحم آقای وزیر بشود و بجای اینکه باری از دوش وزیر بردارد باری بدوش می گذارد ولی اگر بخواهیم همکاری بکنیم و محبت داشته باشیم معاون دائمی بزرگ ترین بارها را از دوش وزیر بر میدارد، خلاصه بنده باین نتیجه رسیدم یکی ثابت و یکی کم کردن شارژ و بار کار وزیرهای حال هر راه حلی هست بفرمایند يك ترتیبی داده بشود که وضع مملکت از این تمرکز خارج بشود و نسبت باین لایحه که دولت آورده ما که این را خلق نکردیم مانسخته این را که دولت آورده تجزیه و تحلیل کردیم و خودمان يك طرح تازه نوشتیم آنچه که دولت نوشته اصلاحاتی کردیم آمده است بمجلس اینطور است نظر بفرمایند و اساساً این لایحه برای این بمجلس آمده که شور بشود و نظریات جدیدی که هست وارد بشود و چون این شور اولش هست و لایحه مجدداً برمی گردد بکمیسیون تقاضای کنم که پیشنهاد اصلاحی بفرمایند و با ما کمک فکری بفرمایند

عرض میکنم که هر چه اجتماعات پیچیده تر می شوند طبیعی است که وظایف دولتها مشکل تر و پر اهمیت تر خواهد بود هر چه احتیاجات بشری بیشتر میشود و گسترده تر میشود وظایف دولتها بیشتر میشود و آنها وظیفه دارند که احتیاجات مردم را مرتفع کنند همانطوری که عرض کردم این احتیاجات زیاد شده است و در نتیجه دولتها مجبور هستند دستگاهشان را توسعه بدهند (پرفسور اعلم یعنی معاون زیاد کنند؟) هنگامی که دستگاه توسعه یافت طبیعی است که دولت و آن قوه مجریه دولت بمعنای دولت نمیتواند بشمار جز ثبات رسیدگی بکنند و در بسیاری از موارد ناگزیر است که اجرای امور را در حقیقت بدستگاه اداری واگذار کنند ، یکی از نویسندگان علوم اداری است که میگوید اصولاً امروز دیگر تفکیک قوای يك مملکت بسه قوه مقننه و مجریه و قضائیه صحیح نیست و امروزه وضع اجتماعات ما طوری است که ما در حقیقت چهار قوه داریم یکی قوه مقننه یکی قوه مجریه و یکی قوه قضائیه و چهارم دستگاه اداره کننده که این نویسنده نامش را بزبان انگلیسی آدنستریشن می گذارد می گوید این يك قوه چهارمی است که بوجود آمده است، منظور این نویسنده از این امر این است که حالا وضع اجتماعات ماطوریت است که دیگر قوه مجریه در حقیقت اجرا کننده قانون نیست و منظور از این مبالغه این است که وه مقننه يك کلیاتی را تصویب میسازد عمل کنیم معاون غیردائم حالا هر کسی در هر وزارتخانه ای معاون است می تواند مدام مزاحم آقای وزیر بشود و بجای اینکه باری از دوش وزیر بردارد باری بدوش می گذارد ولی اگر بخواهیم همکاری بکنیم و محبت داشته باشیم معاون دائمی بزرگ ترین بارها را از دوش وزیر بر میدارد، خلاصه بنده باین نتیجه رسیدم یکی ثابت و یکی کم کردن شارژ و بار کار وزیرهای حال هر راه حلی هست بفرمایند يك ترتیبی داده بشود که وضع مملکت از این تمرکز خارج بشود و نسبت باین لایحه که دولت آورده ما که این را خلق نکردیم مانسخته این را که دولت آورده تجزیه و تحلیل کردیم و خودمان يك طرح تازه نوشتیم آنچه که دولت نوشته اصلاحاتی کردیم آمده است بمجلس اینطور است نظر بفرمایند و اساساً این لایحه برای این بمجلس آمده که شور بشود و نظریات جدیدی که هست وارد بشود و چون این شور اولش هست و لایحه مجدداً برمی گردد بکمیسیون تقاضای کنم که پیشنهاد اصلاحی بفرمایند و با ما کمک فکری بفرمایند

حقیقت آن متخصصین هستند که میتوانند قوانین را بنحوی که میل خودشان هست اجرا بکنند ملاحظه فرمودید ، این مطلب را از این نقطه نظر عرض می کنم که باز تا کید کنم که تا چه حد دستگاه اداره کننده ما شایان اهمیت است و من بسیار خوشوقتم که آقایان محترم سروران گرامی من يك علاقه مفرطی باین امر نشان میدهند روح این لایحه و اصولاً منظور این لایحه برای بوجود آوردن يك وضعیتی است که شخصی که در رأس دستگاه اداری قرار گرفته است برخلاف آنچه که دوست گرامی من جناب آقای ارباب فرمودند يك شهامتی داشته باشد، يك ایستادگی داشته باشد (دکتر پیرنیا - استقلال داشته باشد) امروزه چرا معاونین ما آنطوریکه مطلوب ما است وظایفشان را در بعضی موارد استثنائاً خوب انجام نمیدهند چرا؟ برای اینکه در بسیاری از موارد تحت تأثیر عوامل سیاسی قرار می گیرند، هراس این را دارند که هر آینه بعین وزیر مربوطه رفتار نکنند سبب نارضایتی وزیر مربوطه بشود و وزیر مربوطه با قدرتی که دارد او را با يك امضاء از کاربرد کنار بکنند، روح این لایحه اصل این لایحه برای از بین بردن این قضیه است، این لایحه را آورده اند برای این که معاون دائم اداری شهامت پیدا بکنند همانطوری که سرور گرامی جناب آقای دکتر پیرنیا فرمودند استقلال پیدا بکنند، هنگامی که می خواهد تصمیمی اتخاذ بکنند و فلان کار مندی را که شاید دوستان زیادی دارد برکنار بکنند ترس نداشته باشد ، استقلال داشته باشد و شهامت داشته باشد این کار را انجام بدهد و مصالح وزارتخانه اش را در نظر بگیرد . (صحیح است) این اصل البته همانطوری که جناب آقای پرفسور اعلم فرمودند اصلی است که در خانه تناقض نداشته باشد ، یعنی در حقیقت اشکال اصلی این لایحه و آنچه که ما در کمیسیون با آن مواجه بودیم و آنچه که دولت در تنظیم این لایحه با آن مواجه بود تلفیق بین این دو اصل بود ، اصل مسئولیت وزیر و دیگری اصل تفویض استقلال بمعاون دائمی برای اینکه شهامت کسب بکنند، تلفیق این دو اصل بود که بی اندازه مشکل بود و لازم بود فرمولی پیدا بشود که این دو اصل تلفیق بشود و مطلوب حاصل بشود و خوشبختانه بنده باستی عرض کنم که من اطمینان دارم که هنگامیکه مواد در اینجا مطرح بشود و توضیحات لازم از طرف مجریه و رئیس کمیسیون و اعضاء کمیسیون و آقایان محترم دیگر داده بشود آن اشکالاتی را هم که آقایان در اینجا پیش بینی کردند یا مرتفع بشود و وزارتخانهها با تأمین میکنند یا نمیکند؟

داد این لایحه بنوعی مطلوب اصلاح بشود ولی قدر مسلم این است که ما فعلاً در کلیات این لایحه داریم بحث میکنیم، من حس میکنم که در کلیات این لایحه و در اصل این لایحه هیچکدام از آقایان مخالفتی ندارند و همه آقایان محترم تصدیق فرمودند که این اصل لازمی است حالا موادی که در اینجا گنجانیده شده است این منظور اصلی را بنوعی تأمین میکند یا غیر بنده الساعه در آن تفاوت نمی کنم وقتی که مواد مطرح شد آقایان محترم نظراتشان را میفرمایند آقای مجریه نظریات خودشان را میفرمایند بنده هم اگر نظری داشتم خدمت آقایان عرض خواهم کرد هر آینه اشکالی بود مرتفع میکنم برای اینکه منظور و هدف اصلی و نهائی ما یعنی برقراری ثبات در وزارتخانههای مربوطه حاصل شود با در نظر گرفتن این مطالب و با در نظر گرفتن اینکه مخصوصاً هنگامی که مواد مطرح بشود آقایان نمایندگان علاقمند هستند که نظریات خودشان را در مواد مختلف ابراز کنند ، من از آقایان محترم تقاضا میکنم که اجازه بفرمایند بحث در کلیات خاتمه پیدا کند وارد شور در مواد بشویم و فرصت بیشتری برای مذاقه و بحث در مواد مختلف که بایستی منظور نهائی ما را تأمین کند داشته باشیم . من فکر میکنم آقایان محترم با این نظر موافق هستند که وارد مواد بشویم (احسن)

بوسیده آقای دکتر پیرنیا
فایبر رئیس - آقای دکتر پیرنیا
دکتر پیرنیا - يك سؤالی است از وزارت کار راجع به سبب کارگران که تقدیم میکنم **فایبر رئیس -** بسیار خوب بجزایر گذاشته میشود ، این سؤالات باید در اول جلسه و آخر جلسه داده شود .
۹- بقیه مذاکره در کلیات شور اول گزارش کمیسیون امور استخدام راجع به معاونین دائمی وزارتخانهها و معاون دائمی نخست وزیر صدرزاده - بنده هم مخالف نیستم تقاضای صحبت میکنم .
عمید علی نوری - بنده هم تقاضا کرده ام .
نایب رئیس - یادداشت پیش من است جناب عالی بازدم هستيد ، آقای بهبهانی بفرمایند .
بهبهانی - عرض کنم که البته همه آقایان معتقد هستند که ثبات بهتر از تزلزل است و ثبات در يك مملکتی موجب ترقی و پیشرفت را از هر جهت فراهم می کند ولی باید ببینیم که این لایحه که بعنوان لایحه مثبت معاون دائمی ما بکارمندان موجب اختلاف بین وزیر و معاون و مدیر کل ایجاد کند چیز دیگری نیست و حالا مادر يك وزارتخانه، يك فرآوردیم بعضی بنظر بنده موافقین و مخالفین که در اینجا صحبت کردند همه اش تعریف نباشد در مقابل تزلزل بود و گفتند که ثبات خوب است منتهی بعضی عقیده داشتند که این لایحه موجب ثبات کارمندان وزارتخانهها را تأمین نمی کند آقای دکتر رضائی دوست عزیز من که اینجا فرمودند متذکر شدند که ثبات بسیار خوب است ، البته همه ما معتقد هستیم که ثبات خوب است . آقایان همه بفرنگ تشریف بردند مخصوصاً در ممالک و مناطق شمالی آدم وقتی وارد می شود يك راحتی حس میکند یعنی وقتی که شما میخواهید بروید درد کان بقالی جنسی بفرید میداند که آن بقال جنس را بهمان قیمتی میفروشد که بهمان محلی می فروشد ، میروید در دکان جوراب فروشی می خواهید جوراب بفرید می دانید که جوراب فروش هم در خیال کلاه گذاشتن و تقلب نیست در هر يك از شئون که مراجعه میکنید می بینید که يك ثباتی هست و نتیجه آن ثبات است که انسان راحتهای میکند اما در مملکت ما این ثبات نیست ؟ آياچه کسی تکلیفش توی این مملکت روشن است؟ آيا وزیر بایک معاون که در يك وزارتخانه ای می آید و اینقدر ثبات و انقلاب بکارمندان آن وزارتخانه می دهد آيا روی حق و حقیقت است؟ خبر هم می دانیم نیست امروز این وزیر می آید قلب و انقلاب می دهد فردا معاون اینکار را میکند پس شما اول باید يك مقرراتی اول وضع کنید که طبق این مقررات وزیر و معاون رفتار کنند آيا وقت است که می تواند اینکار را عملی کند (صغاری - اول باید لایحه استخدام بیاورند) صحیح است اول باید لایحه استخدام را بیاورید که يك مدیر کل لیسانس به باشد سال درس خوانده باشد اگر چنانچه بزورنده جزائی نداشته باشد آيا وقت است که نمی تواند او را تغییر بدهد آيا وقت بدهد دست معاون دائمی که این را اجرا کند و بعد از این عمل او می تواند اجرا کند وزیر هم نمی تواند بگوید که چرا این را برداشتی و یا چرا او را برداشتی ما الان می بینیم که يك کارمند اداره تکلیفش را نمی داند نمی بینش (طباطبائی قمی - مگر معاون دائمی داند چه جور کار کند فردا وقتی که آن وزیر می آید او را برمی دارد ، مدیر کل نمی داند که چکار کند ناچار باید بعین وزیر رفتار کند بنده معتقدم برای اینکه بخواهیم ثبات در مملکت ایجاد کنیم و از شئون اداری شروع کنیم باید اول قانون استخدام مجلس بیاورد وقتی که آن قانون گذشت بگوئیم که حالا لایحه معاون اداری دائمی را بیاورید و اساس ثبات کار بقول دوست عزیز من جناب آقای صغاری در این است و بنظر بنده همانطور که اینجا فرمودند غیر از اینکه موجب اختلاف بین وزیر و معاون و مدیر کل ایجاد کند چیز دیگری نیست و حالا که ما بکارمندان خودمان می خواهیم بدهیم و این استقلال بود، بنده خاطر هم هست قبل از اینکه دکتر

تصویب این قانون ۲۵ آرد درست می کنیم و بجان هم می افتند و دسته بندی می شود و کارمند می رود طرف معاون دائمی آقای دکتر رضائی از کجا می دانیم که معاون بهتر از وزیر است و معاون کارمند صالح را بر جای خودش می گذارد و وزیر کارمند صالح را برمی دارد در صورتی که وزیر در مقابل مجلس مسئول است ولی معاون دائمی که برای ۲ سال آمده است مسئول هم نیست بنده معتقدم معاون دائمی بسیار خوب است و ثبات هم بسیار خوب است هیچ ایرادی هم ندارد ولی این لایحه منظور ما را تأمین نمی کند این لایحه باید بر گردد بکمیسیون پس از اینکه تکلیف کارمندان وزارتخانهها معلوم شد بیک وزیر نتوانست بعین خودش يك کارمند را بردارد و رفیق خودش یا دوست خودش را بگذارد آيا وقت ما می توانیم بگوئیم که معاون دائمی می تواند بوظایف خودش عمل کند .

فایب رئیس - آقای صدرزاده

صدرزاده - بلی **نایب رئیس -** چون دو مخالف نمی تواند صحبت کند باید موافق صحبت کنند آقای عمید علی نوری بفرمایند .
عمید علی نوری - خوشبختانه آنچه در اینجا اعم از مخالف و موافق بحث شد در اساس این فکری که باید يك ثبات و دوامی در کار وزارتخانهها باشد در این راه هیچ اختلاف نظری نیست منتهی بحث مخالفین مخصوصاً جناب آقای پرفسور جمشید اعلم هم کار عزیزم بیشتر روی دلسوزی از وزراء بود و اگر خاطر مبارك آقایان باشد همه اش اینجا استدلال کردند که آخر این وزیر چکاره است اتفاقاً بنده عقیده ام این است که این لایحه و این فکر از همین جهت خوب است که وزیر چکاره است آخر آقای وزیر است که مسئولیت مشترک مقابل قوه مجریه و قوه مقننه دارد آقای وزیر نباید بعین خودش بایک ابلاغ دو سطری هر وقت دلش بخواهد کارمندان را بر کنار کند بگوید بنابر مقتضیات اداری برو بخانه ات بنشین (طباطبائی قمی - مگر معاون دائمی نمیتواند) احسنست معاون دائمی می تواند تغییرش بدهد اگر جناب آقای طباطبائی اشکالی دیدید اساس این است که ما معتقد هستیم این اختیار را که آقای وزیر باین کیفیت بخواهد انجام بدهد این کار مخالف باصل بقا و ثبات و استقلال مأمورین دولتی نباشد ، فرمودند که ممکن است اختلاف بین وزیر و معاون دائمی وجود یابد این موضوع را کمیسیون استخدام و دولت در لایحه بسیار خوب حل کرده اند برای اینکه همانطور که گفته شد متناقض بین دو اصل است یکی استقلال که ما بکارمندان خودمان می خواهیم بدهیم و این استقلال بود، بنده خاطر هم هست قبل از اینکه دکتر

میلیسو در دوره اول بیاید باین مملکت و قانون استخدام بیابرد و خیلی خیلی بدتر از وضع فعلی بود که هر جور می خواستند می توانستند تغییرشان بدهند و قانون استخدامی که بعد از فراول دکتر میلیسو وضع شد یک ماده داشت که هیچ مأموری هیچ کارمند دولتی را جناب آقای طباطبائی بدون معاکه اداری و ثبوت تقصیر نمی توان منتظر خدمت کرد این ماده ۱ دوام و ثباتی بکارمندان و مأمورین دولت داد و به همین جهت تا قبل از شهریور بکارمندان دولت یک استحقاقی داشتند که بپیل وزرا عاقل تغییر نبودند بعد از شهریور اوضاع عوض شد الان بسیاری از نامه های اغلب همکاران ما که نسبت بوزرا ازبشت همین تریبون اظهار می دارند این است که افراد صالح را بپیل خودشان برکنار کردند و افراد دیگری را برخلاف استحقاق آورده اند و مخصوصاً اغلب شکایات و ایرادات از وزارت دارائی که بناب آقای دهیوم و جناب آقای خرازی راجع بمأمورین میزی گرفتند از چه جهت بود؟ برای این بود که حرف وزیر مربوطه را گوش ندادند فوری منتظر خدمت کردند و یک کس دیگری را آوردند بدینش هم یک شایعاتی غلط و صحیح پشت سرش گفته شد که مانی دایم مانی خواهیم که وضعیت دستگاه اداری ما متزلزل باشد تا هر روزی آن شایعات یک سوژه ها و یک اوضاعی پیش بیاید که افکار مردم را بیش از این خراب کنه بنابراین وجود یک معاون دائمی یا یک چیز دیگر اصلش را درست کنید مدت ۵ سال کم است ، درستش کنید هر چه هست اصلش صحیح است ، باید باشد و بنده یک پیشنهادی داده ام در یکی از مواد که این آقای معاون دائمی حق ندارد بدون ثبوت تقصیر کارمندی را عوض کند تا همان ایرادی را که آقایان دارند که ممکن است بدون تقصیر باشد و معاون هم مثل یک وزیر عمل کند جلوگیری شود تا یک معاون دائمی که درست کردیم نتواند دیکتاتور باشد بجای وزیر (صفا) - معاکه اداری هر قانون فعلی هم هست) جناب آقای صفاری همینطور که فرمودید مایک ماده زنده ای داریم نه مرده و الان روی آن عمل میشود بنابراین بایستی معاون دائمی هم محدود بعدود باشد که او هم نتواند قائم مقام وزیر در تغییر مأمورین بپیل خودش باشد تناقضی هم که ممکن است یعنی تضادی که بین استقلال معاون دائمی با وزیر مسئول پیدا می شود آن ماده ۶ جلوگیری کرده چطور؟ اگر این آقای وزیر یک روزی خیلی ساده بپیل خودش خواست اشخاص را عوض کند معاون قبول نکرد خوب محکمه اش هیأت وزیران است و اگر هیأت وزیران قضاوت کرد حق بجانب وزیر داد معاون برود و اگر حق بجانب معاون داد آقای وزیر تشریف ببرند چه اشکالی دارد ؟

می گویند آن وزیر گفت می شود چه گفتی مکرور زاری ما وقتی یک عقیده ای دارند یا عقیده شان را بکرسی می نشاندند و با اگر دیدند که عقیده شان خریدار ندارد خوب وزیر باید کنار برود بنده اتفاقاً حسنی که در این اصل استقلال معاون واصل مسئولیت وزیر پیش می آید در همین ماده ۶ می دانم این است که بنده معتقد هستم بطور کلی این قانون از نظر اصول و از نظر کلیات بسیار لایحه خوبی است بنابراین باید در مواردش وارد بشویم هر اصلاحی بنظر آقایان میرسد اگر نواقصی هست بفرمائید و این آزادی عمل معاون دائمی را جناب آقای صدرزاده باید محدود بکنیم که نظر جناب عالی هم تأمین بشود . این آقای معاون دائمی بجای وزیر آن کارهایی که فرمودند نکنند این قسمت را در یکی از مواد محدودش بکنیم که تا حدی جلوی این کار گرفته بشود و این نکته هم که جناب آقای بهبهانی فرمودند تا سازمان صحیح نباشد جناب آقای بهبهانی ما که الان قانون استخدام داریم آن بجای خود اگر قانون استخدام نواقصی دارد بعد اصلاح می شود اینکار ارتباطی با آن ندارد همچون نیست که ما بدون مطالعه کاری کرده باشیم این است که بعقیده بنده بهتر است آقایان اجازه بفرمایند وارد مواد بشویم و هر اصلاحی بنظر آقایان رسید بدهند ، بنده هم خود چند تا پیشنهاد داده ام (پرفسور جمشید اعلم - البته بکسیون می رود البته این شوراوش است و بکسیون می رود اگر پیشنهاداتی دارید بدهید و یا در کبسیون تشریف بیارید اصلاح می- شود .

پرفسور جمشید اعلم باز می آید در مجلس شان مجلس نیست .

نایب رئیس - بعضی از آقایان تصور می فرمایند که همینطور میشود وارد بحث در مواد شد در صورتیکه تا پیشنهاد کفایت مذاکرات داده نشود نمیتوانیم وارد مواد بشویم زیرا که آقایان عده زیادی اسم نوشته اند آقای صدرزاده بفرمایند .

صدرزاده - غالب مسائلی که ما اقتباس می کنیم ، در اینجا برای توجیه اومیکوئیم در اروپا یا آمریکا این کارمند اول است بنده هم قبول دارم در ممالک متمدنه بمرور زمان مطالعاتی کرده اند و بر وفق اوضاع و احوال و زمان خودشان فکرها می کرده اند اما در تطبیق این اوضاع و احوال دو مطلب را ما باید رعایت بکنیم مطلب اول تطبیق آن با اوضاع و احوال خود مان است و مطلب دوم لزوم و عدم لزوم است (صحیح است) الا هم فالاهم در مملکتی که اینقدر مشکلات و سختی هست و ما باید هزار نوع فعالیت بکنیم و اسباب آسایش مردم فراهم کنیم خیلی پرواضح است اگر حالا بیائیم یک

معاون دائمی برای وزارت خانه هادرست کنیم یک بستی علاوه بر پستها یک سر دردی علاوه بر سردرد ها برای مردم درست میکنیم (صحیح است) آخر چه عجله ای داریم من خیلی تعجب میکنم در بین اینهمه کارهای مشکلی که در این مملکت وجود دارد این حوادثی که رخ میدهد همین حوادث مازندران که امروز جناب آقای عبیدی نوری بیان کردند و بسیار رفت بار بود باید تمام حواس خودمان را متوجه کنیم برای آسایش این مردمی که الان این گرفتاری نصیبشان شده است حالا آمده ایم میخواهیم بیست معاون دائمی درست کنیم می فرمائید این کار برای ثبات مأمورین است این فکرتبات را بنده از طرفدارانش هستم بسیار صحیح است چون در کار قضائی هستم و همیشه طرفدار استقلال قضات هستم طبعاً طرفدار استقلال کارمندان دولت نیز خواهم بود اما این قانون آن استقلال را تأمین نمیکند این قانون یک بستی برای یک آدمی بعنوان معاونت درست میکنند و آن کاربرا که آقای وزیر میکردند این آقای معاون باید بکند با این تفاوت که آن وزیر با یک استیضاح مجلس شورای ملی ممکن است رفع زحمتش بشود ولی این آقای معاون اصلاً با مجلس شورا میلی سروکاری ندارد در مقابل پارلمان هم مسئولیتی نخواهد داشت (یک نفر از نمایندگان - با قانون هم مقصود اینست که مایک ثباتی برای کارمندان دولت قرار بدهیم آن در جای خودش بسیار صحیح و مستحسن است و من هم طرفدار آن تر هستم اول بیائیم قانون استخدام را مطرح کنیم که این مستخدم دولت در یک چهار حصاری قانون قرار بگیرد که هیچ قوه ای نتواند بدون دلیل و منطق او را از روی صندلی خودش برادر داری معاون دائمی باشد خواه وزیر غیر دائمی این تفاوت نمیکند پس نتواند استقلال بکنند باینکه این قانون برای مستخدم دولت است نه با این قانون فقط برای ایجاد یک پست بعنوان معاونت دائمی در وزارتخانه ها علاوه بر پست های موجود است یعنی این آقای معاون یک طوری هست که از برکت این قانون نمیتواند تغییرش بدهند در صورتی که همانکارهایی را که ممکن بود آقای وزیر بکنند این آقای معاون میکند پس بنابراین صلاح در اینست که این قانون برگردد به کمیسیون در کمیسیون با عنایت باین مطالبی که آقایان مذاکره کرده اند این قانون را بیک نحو مطلوبی در بیارند که آن نظر حقیقی یعنی ثبات مستخدمین دولت درش منظور بشود و ما با کمال افتخار به آن رای می دهیم اما یک قانونی که بوسیله آن یک بستی درست بکنیم برای مملکت و آتیم مستلزم یک مخارجی در بودجه مملکت باشد (پرفسور اعلم - اسباب زحمت میشود) بنده نظرم

می آید در شیراز رفقا دوستان ما صحتی می کردند می گفتند مادر کارهایمان با دولت خیلی گرفتاری داریم از لحاظ شهرستان خودمان و مراجعات مردم با مرکز چه کار کنیم؟ گفتند فکر می کنیم که اگر یک نماینده ای همیشه در مرکز ادارات دولتی باشد و کارهای شهرستان های مربوطه را با دولت صحبت کند زودتر انجام میشود شاید در تشکیلات سابق چنین چیزی هم بوده گفتند آقا خواهش می کنم که این نظر اصلاحی را بگذارید کنار گفتند چطور؟ گفتند آقا صحبت وزارت ارتباطات میان می آید با آقای بدوش مرد اضافه میشود حالا حکایت این قانون است مادر این قانون داریم بیست دردمی کنیم نمی دانم آقایان بتیصره ۴ مراجعه فرموده اند یا خبر می نویسند :

معاون دائمی اداری مکلف است که برای اجرای وظایفی که در بند الف این ماده بوی محول شده بلافاصله پس از تصویب این قانون شورای عالی استخدامی تشکیل دهد که آئین نامه آن از طرف وزیر مربوطه تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید . این نه تنها یک معاون دائمی درست میشود بلکه یک شورای عالی هم درست میشود و لابد آن شورا عالی هم بعدها یک چیزهای دیگری درست خواهد کرد پس بنابراین بنظر بنده اگر آن قانون استخدام یک نقصی داشته نقضش را مرتفع کنید و اگر نقصی نداشته برای ثبات یک مقامی هم اگر لازم باشد باید وظایف و مسئولیت های آن را تعیین کنید آنوقت قانون آنرا بیارید به مجلس والا با اینهمه مشکلات و گرفتاری و اینهمه کار های مسلمی که در این مملکت وجود دارد همه اینکارها را بگذاریم زمین و بیائیم یک پست معاونت دائمی درست کنیم بنظر این آقای انواری معاون وزارت دارائی را می بینم که سالهاست در وزارت دارائی هستند مورد اعتماد همه ما هم هستند بسیار شخص شریفی است هیچکس هم تغییرش نداده است حالا این شخص را بنده بیاه دارم شاید یک شخصی هم بوده است که سی سال در پست خودش کار میکرده گهی هم کارش نداشت ، عرض بنده این نکته بود که فعلاً این قانون با این انتقاداتی که هست ما هم که نظر خصوصی نداریم عرض نمی دارم ، مرضی نداریم ، این موضوع بایستی برود به کمیسیون آقایان اعضاء محترم کمیسیون هم توجه بکنند به اعتراضات و نظریات همکاران خودشان تا این قانون را بوضع خوبی تنظیم کنند و دوباره بیاید به مجلس بنده خواستم این نکته را باز تذکر بدهم که در بند الف ماده ۳ می گوید : انتخاب تصمصیم در باره استخدام ، اضافه ، ترفیع ، انتقال ، انضصال انتصاب و عزل با معاون اداری است اگر

یک روزی یک وزیر می ممکن بود آنرا تغییرش بدهد و تغییر بجائی بود لااقل و کیلی در مجلس ممکن بود سؤال کند که چرا این تغییر بجای می آید چرا این مرد را بی - سامان کردی حالا این اجازه را بدهیم به یک معاونی که رتبه اش ، در جانش برتاب از وزیر باین تر است و هیچوقت با مجلس شورا ملی مواجه نمی شود بعلاوه برای جناب وزیر هم که مواجه با مجلس است یک عذری خواهد بود و خواهد گفت بموجب این قانونی که خودتان گذرانید اختیار این کار را دادید جناب آقای معاون و جناب آقای معاون هم این اختیار را داشته و این کار را کرده بنده دیگر عرضی ندارم .

نایب رئیس - چند نفر دیگر از آقایان هستند که در کلیات اجازه خواسته اند ولی پیشنهاداتی مبنی بر کفایت مذاکرات رسیده است که قرائت میشود (شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد مینامیم مذاکرات در اطراف لایحه معاون دائمی کافی باشد ، دکتر سید امامی .

پیشنهاد مینامیم مذاکرات در کلیات کافی است ، عبیدی نوری .

نایب رئیس - آقای دکتر سید امامی - بنده هم مثل آقایان معترضم که وضع ادارات ما خراب است ما تشکیلات و سازمان حسابی نداریم ، بالاخره باید یک قدم پیش برویم ، (یک نفر از نمایندگان - با معاون دائمی تشکیلات درست میشود) لااقل با انتخاب یک معاون

دائمی از این نقطه نظر که وزیر بطور کلی از نظر سیاست وزارتخانه را اداره میکند برای او اینقدر تشریفات و زحمت قائل میشوند که وزیر بیچاره وقت رسیدگی بشمام کارها را ندارد کار بجائی است و وزیر وقت بیشتری خواهد داشت ، معاون را هم اگر بخواهد بطور دلخواه همیشه عوض بکند وضع ادارات ما بدتر از این میشود بنده راجع با ادارات خیلی حرف دارم که در نطق قبلاً دستور عرض خودم را عرض خواهم کرد و این لایحه ای است که در اطراف آن صحبت شده و بکسیون رفته و برگشته خیال میکنم ما باین ترتیب برای اصلاح ادارات یک قدم به پیش رفته ایم بنابراین گمان میکنم مذاکرات کافی باشد .

نایب رئیس - آقای بهبهانی مخالف هستید بفرمائید .

بهبهانی - بنده خیال میکنم که دلایل مخالفین را آقایان موافقین تا یک اندازه ای قبول دارند و خودشان تصدیق فرمودند نظریاتی که ، عرض کردیم موافق منطق و مصلحت مملکت است (عبیدی نوری - شاهم عقیده ما را قبول فرمودید) همه قبول دارند که ثبات لازم است و این منظوری که ما داریم و ثبات در کادر دولت است تأمین نمیکند از این جهت بنده خیال میکنم که آقایان اجازه بفرمایند تمام آقایان که اجازه صحبت خواسته اند مطالب خودشان را در این جا بیان بفرمایند لایحه جرح و تعدیل بشود فوری هم که این کار لازم ندارد برگردد بکمیسیون و نظریات

آقایان در کمیسیون منعکس بشود تا وقتی برای شور دوم می آید در مجلس با یک نظر روشنی این لایحه تصویب بشود .

نایب رئیس - آقای دکتر بینامواثق هستید ؟

دکتر بینامواثق - بنده مخالف هستم

نایب رئیس - پس باید یک موافق صحبت کند

پرفسور جمشید اعلم - بنده مخالفم

نایب رئیس - آقای دهیوم موافق پیشنهاد کفایت مذاکرت هستید ؟

دهیوم - بنده با اصل عنوانی لایحه موافق هستم .

علامه وحیدی - بنده در اصل لایحه مخالف هستم

نایب رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات مطرح است یک مخالف صحبت کرده جناب عالی با این پیشنهاد کفایت مذاکرات موافق هستید ؟

علامه وحیدی - بنده با اصل عنوانی آن مخالفم حالا علتش را عرض میکنم

نایب رئیس - اصل مطرح نیست آقای عبیدی نوری موافقت بفرمائید

عبیدی نوری - بنظر آقایان مخالفین کلاً این بود که بیشتر مطالعه بشود و به کمیسیون برود اصلاح بشود ما موافقین هم همین عقیده را داریم ، حالا شورا اول لایحه است بحث کلی هم ناطقین محترم زیاد فرمودند ، بنابراین در مواد که مطرح میشود آقایان هر پیشنهادی که دارند لطاف

میفرمایند این پیشنهادات می رود بکمیسیون ممکن است خود آقایان هم تشریف بیآورند آنجا تا این مطلب حل بشود و البته یک لایحه ای که مربوط به مملکت و کشور است اینجا این قسمت را هم به آقایان توضیح میدهم که بحث اقلیت و اکثریت ، مخالفت و موافقت با دولت نیست (احسن) خواستم این قسمت را آقایان توجه بفرمائید

پرفسور جمشید اعلم - این لایحه که مال دولت این نیست

نایب رئیس - یک موافق و یک مخالف در اطراف پیشنهاد کفایت مذاکرات صحبت کرده است پس دیگر کسی نمیتواند مطلبی بگوید باید رای بگیریم بکفایت مذاکرات در کلیات ، آقایانی که با پیشنهاد کفایت مذاکرات موافقت قیام بفرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد ۳۱۱ نفر از ۵۱ نفر تصویب شد رای میگیریم به ورود در مواد آقایانی که با ورود در مواد موافقت قیام بفرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد

۱- تعیین موقع و دستور جلسه بعد ختم جلسه

نایب رئیس - فعلاً چون وقت گذشته جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز یکشنبه خواهد بود دستور هم بقیه همین لایحه .

(مجلس مقارن ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - **عصا قربتی**